

1. Obiekt

304/1

P A Ł A C

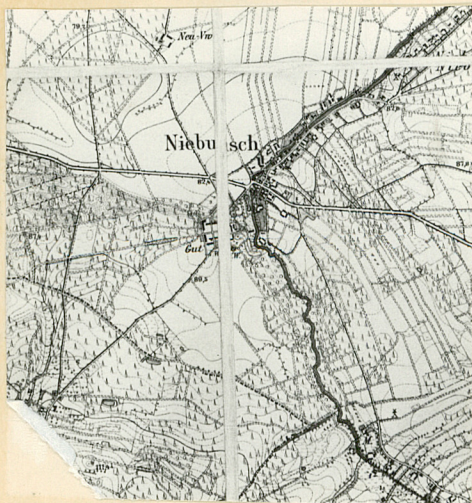
2. Czas powstania

XVI w., 1753 r.
k. XVIII w.

3. Miejscowość

N I W I S K A

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo Zielonogórskie

gmina Nowogród Bobrzański
pow. ZIELONA GÓRA

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Niebusch, Bergenwald

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo Zielonogórskie

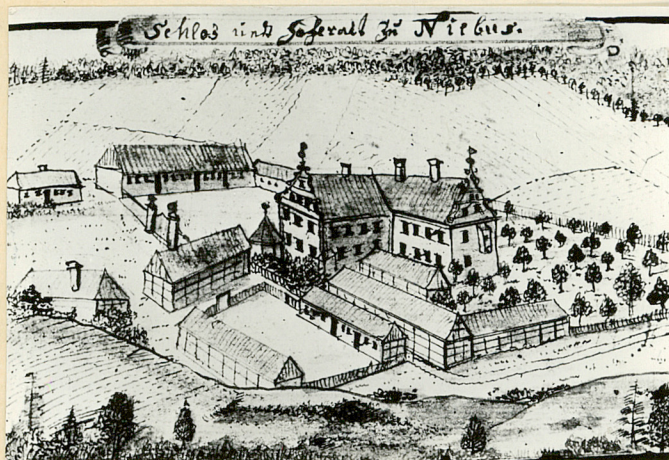
powiat Zielona Góra

8. Właściciel i jego adres

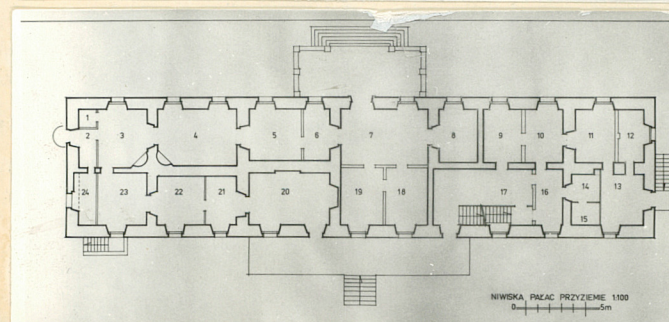
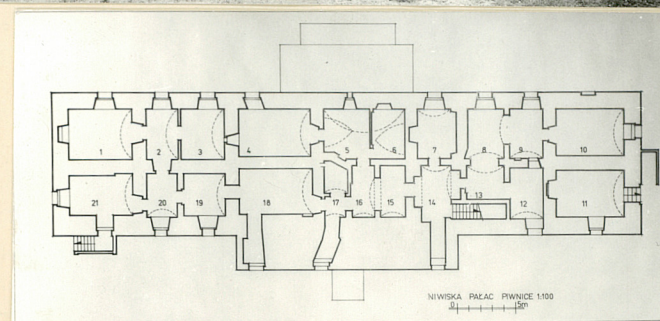
9. Użytkownik i jego adres
Instytut Kształtowania Środowiska
Zielona Góra

10. Rejestr zabytków

Nr 305 data 19.IV.1961

autor zdjęć A. Maćkowiak. R. Kanikowski
data wykonania PKZ-Poznań 1979
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Od poł.XIV w. do ok.poł.XVIII w. wieś należy do rodziny von Berge. Z inicjatywy jej przedstawicieli zbudowano dwór na planie litery "L" powstały w dwu etapach - ukończony w 1582. Przebudowa dworu w 1753 r. przez H.J.hr von Schweinitza, w czasie której zaadaptowano mury konstrukcyjne skrzydła płn, nadała nowej siedzibie cechy pałacu barokowego. Zmodernizowany obiekt na planie wydłużonego prostokąta charakteryzował się ~~planem~~ układem dwutraktowym w bocznych partiach, skupionych po obu stronach hallu zajmującego całą szerokość budynku. W ost.ćw.XVIII w. przeprowadzono dalsze prace przy ozdobienu budynku zzewnątrz i wewnątrz. M.in. wówczas z inicjatywy Johanny hr von Schweinitz wykonano późnobarokowy portal balkonowy, taras z ozdobną balustradą, wyposażenie wnętrz /tapety, sztukaterie itp/. Prace objęły również otoczenie pałacu /kolumnada przed fasadą, mała architektura w parku itp/. Pożar w 1826 r. zniszczył częściowo wyposażenie wnętrz. Przeprowadzony po nim remont jak i następne zmiany zubożyły znacznie barokową architekturę pałacu /wystrój elewacji, forma dachu/.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Założenie pałacowe usytuowane jest w pld zach krańcu wsi. Odsunięte od drogi składa się z pałacu otoczonego parkiem i zabudowań gospodarczych usytuowanych od strony zachodniej, w pewnej odległości od pałacu. Przez park przepływa rzeka Urzucianka. Pałac zbudowany jest z kamienia z domieszką gruzu ceglanego i cegły, potynkowany. Elementy rzeźbiarskie z piaskowca. Sklepienia w piwnicach i pomieszczeniu parteru ceglane, stropy i więźba dachowa ~~ceglane~~drewniane, dach kryty dachówką. Pałac założony jest na planie wydłużonego prostokąta o wym.51x12.5 dwutraktowy, podpiwniczony, dwukondygnacyjny przykryty 4-spadowym dachem. Fasada 11-osiowa skierowana jest na północ, a główne wejście umieszczone na osi poprzedzone jest tarasem z rzeźbioną balustradą. Wejście główne ujęte jest rzeźbionym portalem balkonowym o cechach późnego baroku. Fasada tak jak i pozostałe elewacje podzielona jest płaskimi lizenami wykonanymi w tynku oraz takimż gzymsem międzykondygnacyjnym. Gzyms wieńczący ujęty jest dwoma profilowanymi listwami, podzielony płaskimi kapitelami lizen. Elewacja tylna, południowa, również 11-osiowa, z których dwie osie wyznaczają tutaj otwory wejściowe, poprzedzone dużym tarasem, otoczonym, żeliwną, XIX-wieczną balustradą. Elewacje boczne 2-osiowe, gdzie w każdej znajduje się dodatkowe wejście do budynku. W hallu zachowana XIX-wieczna stolarka drzwiowa, w jednym z pomieszczeń rozeta na suficie z tegoż czasu, balustrada schodów z k.XVIII w., wnęki na piece przesklepione konchowo. Instalacje elektryczna i wod-kan.

14. Kubatura 7.430 m³	15. Powierzchnia użytkowa 1.708 m²	16. Przeznaczenie pierwotne siedzina właściciela wsi	17. Użytkowanie obecne biura, mieszkania
--	---	--	--

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

W lat. 1958-60 przeprowadzono bieżący remont /pokrycie dachu, częściowa wymiana stolarki okiennej, tynki zewnętrzne/. Dokumentacji brak.

W 1976 r. na zlecenie BDZ w Zielonej Górze wykonano inwentaryzację pomiarową.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Stan techniczny dość dobry.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Przed przystąpieniem do ewentualnego remontu postuluje się przeprowadzenie badań archeologicznych i architektonicznych. Prace projektowe i remont winny być prowadzone pod ścisłym nadzorem konserwatorskim.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Brak.

22. Bibliografia

Foerster A. - Geschichtliches von den Doerfern des Gruenberg-
berger Kreis. Gruenberg 1905
Kąsinowska R. - Pałac w Niwiskach. Poznań 1981 msznps PKZ
Krieg T. - Ein Besuch im Niebusch. w: Welt und Heimat.
R.1933/5
Krieg T. - Niebusch um 1800. w: Welt und Heimat. R.1933/4
Rutkowski D.H., Thiel H.O. - Der Kreis Freystadt. Ein nie-
derschlesisches Heimatbuch. Scheinfeld 1969.
Wernher F.B. - Topographia oder Prodeomus Delineati Sile-
siae. T.V Bibl.Uniw.Wrocław Dział Rękopisów.
Zimmermann F.A. - Beyträge zur Beschreibung von Schlesien.
B.X Brieg 1791.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Wernher - Topographia oder Prodeomus ... T.V
Widok pałacu z 1932 r. w: Welt und Heimat. R.1933/5
"Zielona karta pałacu" - zdjęcia z 1963 r. BDZ Ziel.Góra

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr Róża Kąsinowska
XII.1981

26. Sprawdził